

ZİYA, ZİYA HIZIROĞLU (1936-2018)*

Âşık, memur

Burcu Kaya ÇAKI

Anahtar Kelimeler: Ziya, Âşık Edebiyatı, Sorgun, Yozgat, 20. Yüzyıl Türk Edebiyatı

Ziya mahlası ile tanınan Ziya Hızıroğlu, 1936 yılında Yozgat'ın Sorgun ilçesine bağlı Alcı köyünde doğmuştur. Nuri ile Nuriye'nin evliliklerinden dünyaya gelen âşık, üç çocuğun en büyüğüdür. Babası Nuri, 1. Dünya Savaşı'nda aile fertlerinin bütün erkekleri şehit düşünce yetim kalmış, fakirlik içinde büyümüştür (Doğan 1988:166). İlkokulu köyünde okuyan âşık, askere gidene kadar babası ile birlikte zengin köy ağalarının yanında hizmetli olarak çalışmıştır. Askerliğini jandarma olarak yaptıktan sonra 1959 yılında Ankara İl Nüfus Müdürlüğü tarafından açılan memurluk sınavına girmiş, sınavı kazanarak memuriyet hayatına başlamıştır. 1959-1962 yılları arasında aynı yerde nüfus kâtipi olarak çalışmaya başlayan âşık, daha sonra sırasıyla 1962-1964 yılları arasında Ankara Elmadağ İlçesi Nüfus Müdürlüğü'nde 1964-1970 yılları arasında Yozgat'ın Boğazlıyan ve Yenifakılı ilçelerinin nüfus müdürlüklerinde kâtip olarak, 1970-1974 yılları arasında da Yozgat İli Çayıralan İlçesi Nüfus Müdürü olarak çalışmıştır. Çocuklarının tahsili için Ankara'ya gelen Hızıroğlu, Ankara Altındağ İlçe Nüfus Müdürlüğü emrinde memur olarak çalışmış, ortaokulu ve liseyi dışarıdan bitirdikten sonra Ankara Çankaya İlçe Nüfus Müdürü olarak atanmıştır. Ayrıca dönemin Cumhurbaşkanı S. Fahri Korutürk'ten takdirname alan âşık, 1980-1982 yılları arasında bakanlığın onayı ile Nüfus İşleri Genel Müdürlüğü'ne bağlı Nüfus ve Kanun Yönetmelikler şube müdürlüğünde vekâleten görev yapmıştır. Yirmi beş yıllık memuriyet hayatından sonra emekli olmuştur (Hızıroğlu 1998:12-14). Evli ve dört çocuk babası olan Hızıroğlu, 2018 yılında Ankara'da vefat etmiş, Sorgun Alcı köy mezarlığına defnedilmiştir.

14-15 yaşından beri şiire meraklı olan Hızıroğlu, halk ozanlarının geleneksel varlıklarından etkilenmiştir. Şiir dünyasındaki ilham perisinin eşi olduğunu belirten âşık, çeşitli yarışmalara katılmış ve dereceler almıştır. Âşığın şiir dünyası üç ana tema üzerine kuruludur: Dramatik güncel yaşamın akışı, lirik duyuşsal ürünün mahsulü ve tabiat güzelliklerinin insan yaşamındaki yeri (Hızıroğlu 1993:II). Hasretin insan hayatındaki yerini, doğduğu, büyüdüğü çevrenin havasını, suyunu, dostlarını ve insanların görememenin burukluğunu dile getirdiği şiirlerinde “Ziya” mahlasını kullanan âşık, bazı şiirlerinde mahlas kullanmamıştır (Doğan 1988:166).

Şiirleri çeşitli gazete ve dergilerde yayımlanmış olan âşığın ilk şiir kitabı *Kalemler Susmasın* (1993) adlı kitaptır. İkinci şiir kitabı *Çılgılık (Karanlığın Sesi)* 1998 yılında, üçüncü şiir kitabı *O'nun Gözüyle Mercek* ise 2010 yılında yayımlanmıştır. Hızıroğlu'nun üç şiir kitabı haricinde anılarını anlattığı *Azabın Oğlu ve Anıları* (2010) ve dini konuları ele aldığı *Doğasal Sevgi Mi Tanrısal Korku Mu?* (2010) adlı kitapları da vardır. Şiirlerinin tamamında hece ölçüsünü kullanan âşık, daha çok 11'li hece

ölçüsünü tercih etmiştir. Dili oldukça sade ve anlaşılırdır. Şiirlerinde Atatürk, Atatürk sevgisi, barış, sevgi, hoşgörü, sevgiliye sitem, siyasal otoriteyi eleştiri, haksız kazanç sağlayanlara eleştiri, dini kötüye kullanan kişileri eleştiri, güncel olaylar, çağdaş düşünce vb. konular işlenmektedir. Şiirlerinin büyük çoğunluğunda hiciv ve tenkit ön plandadır.

Kaynakça

DOĞAN, D. (1988). *Yozgat Şair ve Yazarları*. Ankara: Yozgat Valiliği Özel İdare Müdürlüğü Kültür Yay.

HIZIROĞLU, Z. (1993). *Kalemler Susmasın*. Ankara: Kişisel Yayın.

HIZIROĞLU, Z. (1998). *Çılgılık (Karanlığın Sesi)*. Ankara: Zirve Ofset.

* Bu madde, Burcu Kaya ÇAKI, "ZİYA, Ziya Hızıroğlu", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ziya-ziya-hiziroglu> adresinden Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü tarafından verilen izinle alınmıştır.